

en Række Forsøg i Laboratoriet for at komme paa det Reene med Kvaliteten af de Raemner, der fandtes her i Landet.

Resultatet heraf blev da, at man bestemte sig for at anlægge Fabrikken i Silkeborg, som det Sted, der syntes mest centralt beliggende med Hensyn til Farveleierne, og at man bestemte sig for at anvende Damp som Drivkraft, fordi Produktionen væsentligst kun kunde drives om Sommeren, idet Slemningen altid maa efterfølges af en Tørring, og denne maatte i Hovedsagen ske i Luften, og da Arbeidstiden saaledes var indskrænket til det halve Aar, maatte man paaregne en Drivkraft, der altid kunde havees tilstede i tilstrækkelig Grad, og kunde altsaa vanskelig benytte Vand eller Vind.

Efterat den fornødne Grund var bleven erhvervet, opførtes herpaa i Aarene 1879 og 80 ialt 11 Bygninger, nemlig: et Beboelseshus for en Værkfører, et Maskin- og Kjedelhus med Dampforsten, et Mølle- og Sigtehus, et Slemmehus, 3 aabne og 1 lukket Tørvehus, et Oplagshus, 2 Dorne i lukket Rum og 8 aabne Slemmebassiner. — Fremdeles disponeres der over et paa Pladsen værende ældre Hus til Bolig for Arbeidere.

Fabrikken baseres paa en Produktion af 300,000 Pd. aarlig, idet det efter forskjellige Oplysninger skjønnes, at det udenlandske Forbrug af de nævnte Farvevarer maatte være meget større.

Idet det ovenfor er berørt, at de klimatiske Forhold hos os ere af den Bestaffenhed, at Driften i Hovedsagen kun kan holdes gaaende om Sommeren, skulle vi ikke undlade at gøre opmærksom paa, at dette et et Forhold, der stiller Fabrikken ugunstigt ligeoverfor de Konkurrenter, der ligge under et gunstigere Himmelsstrøg; særlig skulle vi anføre, at Produktionen fortiden er langt gunstigere ved den største eksisterende Fabrik for gule Jordfarver, der ligger i Murerre sur Yonne under Forhold, der omtrent tillader at arbejde hele Aaret rundt, da der ikke som her indtræder en længere Frostperiode, der hæmmer Lufttørring og Slemning.

Fabrikken anlages oprindelig med det Formaal for Die, kun at tilvirke de finere Kvaliteter af Farver. — Der var saameget mere Anledning dertil, som de her forekommende Leier alle ere af den Bestaffenhed, at der kun kan fremstilles brugbare Farver efter en Slemning. — I Modsetning hertil skal anføres, at den ovennævnte franske Fabrik har en Jordart, der er saa god, at den umiddelbart efter Udgravningen kan pulveriseres og sigtes og da leverer et Produkt, der er tilstrækkelig godt til Murerbrug. Vi have imidlertid ogsaa i indeværende Aar forsøgt at optage Konkurrenten i denne Retning, hvortil der turde være saameget mere Anledning, som det aarlige Forbrug her i Landet af denne simple, gule Farve løber op til mindst 3—400,000 Pd. — Trods de større Produktionsomkostninger haabe vi ogsaa, at det, takket være den ringe Goldbestyttelse, der havees, vil kunne lykkes at optage Konkurrenten paa dette Punkt.

Det bør dog fremhæves, at Jorekomsten og den deraf betingede Raffinering gjør, at Silkeborg Farvefabrik fortrinnsvis maa søge Betingelserne for at kunne bestaa i at producere finere Varer — og at det virkelig allerede kan siges at være lykkedes at fremstille Kvaliteter, der kunne maale sig med de bedste udenlandske, tro vi at kunne se deraf, at Fabrikken, der iaar for første Gang har udstillet sine Fabrikata i Malmø, er bleven tilkendt en Medaille, den eneste, der i den paagjældende Klasse er tildelt nogen dansk Udstillere.

Efter den Erfaring, som nu gjenneim en 1¹/₂åarig Virksomhed er opnaaet angaaende denne Fabrikation, kan der neppe være nogen Tvivl om, at det virkelig her dreier sig om at skabe en Industri, der i fuldeste Maal kan siges at have sin Rod her i Landet, da Raamaterialet findes i stor Mengde.

Formaalet for Virksomheden bør vel især være at forsyne det indenlandske Marked; men der er ingen Tvivl om, at den paagjældende Industri, naar den faar Ro til at udvikle sig og til at indhøste Erfaringer, saa at Fabrikationen kan blive tilstrækkelig tillempet efter vore Produktionsforhold, vil kunne blive en Exportartikel.

Der er selvfølgelig endnu langt til, at dette dobbelte Maal kan siges at være naaet. — For at kunne komme frem i Indlandet gjælder det om at bryde ældre Forbindelser og overvinde Sædvaner, og selv om Fabrikken kan glæde sig over at have vundet flere betydelige Kunder, fra hvilke der kun forlyder gunstige Udtalelser om Fabrikatet, saa er der dog mange Fordomme at overvinde, og vi skulle f. Ex. anføre, at disse navnlig træde os stærkt imøde fra Statsinstitutioner, f. Ex. de store Jernbaneverksteder — skøndt vi ogsaa der kunne glæde os ved, at de ved disse Institutioner anfatte særlig Sagkyndige, for hvem vore Varer ere præsenterede, have indrømmet deres Godhed og Prisbillighed, sammenlignet med de udenlandske, særlig tydske Produkter, der nu bruges.

Følgen af, at den nybegyndte Fabrikation deler Stjæbne med de fleste nye Fabrikationer her i Landet, nemlig at der er en vis seig og passiv Modstand at overvinde, forinden det lykkes at trænge fuldt igjennem, har bevirket, at Fabrikken har forsøgt at arbejde i Udlandet. — Selvfølgelig ere Vanskelighederne her endnu større end i Indlandet, men det er dog næsten sikkert, at det vil